

Prawo urzędnicze i etyka urzędnicza

• Informacje ogólne o przedmiocie

Kierunek studiów	Administracja I stopnia
Forma studiów	Stacjonarne
Prowadzący	Prof. UWr dr hab. Jerzy Korczak
Semestr/rok	II/1
Rodzaj zajęć dydaktycznych	Wykład i ćwiczenia
Wymiar czasowy	Wykład: 30 Ćwiczenia: 15
Typ przedmiotu	Obowiązkowy
Warunki dopuszczenia do podjęcia przedmiotu	brak
Język przedmiotu	polski
Forma zaliczenia	Zaliczenie ćwiczeń i zaliczenie wykładu
Liczba punktów ECTS	3

• Cele przedmiotu

Kształcenie studentów w zakresie znajomości prawa urzędniczego i etyki urzędniczej oraz zasad zatrudniania kadr administracyjnych w celu przygotowania ich do pracy w zawodzie pracownika administracji publicznej.

• Treści merytoryczne

1. Charakterystyka prawa urzędniczego. Pojęcie służby publicznej. Historia polskiego prawa urzędniczego. Podstawowe instytucje prawa urzędniczego. Stosunek prawa urzędniczego do prawa pracy. Pojęcie pragmatyki służbowej. Pojęcie pracownika administracji publicznej i pojęcia pokrewne. Pojęcie statusu prawnego i jego elementy. Formy nawiązania stosunku pracy i kategorie pracowników administracji publicznej. Akt wyboru. Akt powołania. Akt mianowania. Umowa o pracę i elementy jej treści.
2. Organizacja służby cywilnej - organy jednoosobowe: Prezes Rady Ministrów, Szef Służby Cywilnej, dyrektorzy generalni i kierownicy urzędów; organy kolegialne: Rada Służby Publicznej (powstawanie i ustawianie członkostwa, kompetencje), komisje dyscyplinarne.
3. Kwalifikacje do służby cywilnej, urzędów państwowych i samorządu terytorialnego. Kwalifikacje do mianowania na urzędnika służby cywilnej. Kwalifikacje wymagane na wyższe stanowiska urzędnicze. Wymagania kwalifikacyjne wobec urzędników państwowych. Wymagania kwalifikacyjne w stosunku do pracowników samorządowych.
4. Nabór na wolne stanowiska urzędnicze do służby cywilnej i w samorządzie terytorialnym. Organizacja naboru. Rodzaje stosunków pracy nawiązywane w służbie cywilnej. Służba przygotowawcza (cel, organizacja, przebieg, zwolnienia ustawowe i fakultatywne ze służby przygotowawczej). Status pracownika służby cywilnej. Właściwość organów dokonujących wyboru i wybór bezpośredni w gminach. Krąg podmiotowy uprawnionych do zatrudnienia na podstawie powołania w gminach, powiatach i województwach. Procedury nawiązywania i ustawiania stosunku pracy na podstawie powołania. Krąg podmiotowy uprawnionych do zatrudnienia na podstawie umowy o pracę w gminach, powiatach i województwach. Procedury nawiązywania stosunku pracy na podstawie umowy o pracę.

5. Obowiązki pracowników i urzędników służby cywilnej.. Nakazy i zakazy. Obowiązek podnoszenia kwalifikacji i organizacja szkoleń w służbie cywilnej. Obowiązki pracowników urzędów państwowych. Obowiązki pracowników samorządowych. Oceny kwalifikacyjne. Przepisy antykorupcyjne.
6. Uprawnienia pracownicze. Wynagrodzenie i jego składniki. Awans służbowy (stopnie służbowe w służbie cywilnej) i awans wewnętrzny u pracodawców samorządowych. Ochrona stosunku pracy. Szczególne świadczenia w służbie cywilnej.
7. Zmiany treści stosunku pracy w służbie cywilnej i pracowników urzędów państwowych: przenoszenie w ramach urzędów na inne stanowiska, przenoszenie między urzędami w obrębie tej samej miejscowości, przenoszenie do urzędów położonych w innych miejscowościach, zawieszanie stosunku pracy obligatoryjne i fakultatywne. Dopuszczalność zmian treści stosunku pracy pracowników samorządowych. Formy prawne dokonywania zmian w treści stosunku pracy. Środki prawne przysługujące od zmian w treści stosunku pracy.
8. Ustawianie stosunku pracy pracowników administracji publicznej. Wygaśnięcie stosunku pracy. Rozwiązywanie stosunku pracy: w drodze porozumienia stron, w drodze rezygnacji urzędnika, w drodze rozwiązania bez wypowiedzenia, w drodze rozwiązania za wypowiedzeniem obligatoryjnego, w drodze rozwiązania za wypowiedzeniem fakultatywnego. Ustawianie stosunku pracy pracowników służby cywilnej. Okoliczności i skutki ustania stosunku pracy z wyboru pracowników. Ustawianie stosunku pracy pracowników samorządowych zatrudnionych na podstawie wyboru, powołania i umowy o pracę.
9. Odpowiedzialność funkcjonariuszy publicznych. Odpowiedzialność członków korpusu służby cywilnej. Odpowiedzialność urzędników państwowych. Odpowiedzialność samorządowych pracowników zatrudnionych na podstawie wyboru, powoływanych i zatrudnionych na podstawie umowy o pracę. Charakter prawny odpowiedzialności dyscyplinarnej. Postępowanie dyscyplinarne. Kary dyscyplinarne i ich wykonanie. Przedawnienie i zatarcie kary. Odpowiedzialność porządkowa.
10. Spory na tle stosunku pracy i sposób ich rozpatrywania na tle pragmatyk urzędniczych
11. Kierownicze stanowiska państwowe.
12. Stosunki służbowe w administracji publicznej.

- **Zakres wiedzy i umiejętności niezbędnych do zaliczenia przedmiotu**

Znajomość problematyki przedmiotu przedstawionej w podręczniku wskazanym w literaturze przedmiotu podstawowej i na wykładach oraz źródeł prawa wg podanego wykazu

- **Określenie formy zaliczenia**

Zaliczenie pisemne w postaci testu zamkniętego jednokrotnego wyboru.

- **Literatura przedmiotu**

Literatura podstawowa:

- J. Korczak, *Pracownicy administracji publicznej* [w:] J. Blicharz, P. Lisowski (red.), *Prawo administracyjne. Zagadnienia ogólne i ustrojowe*, Warszawa 2022, [rozdział VII]
- K. Baran (red.), *Prawo urzędnicze. Komentarz*, Warszawa 2014;
- T. Górzyńska, *Konstytucyjne podstawy służby cywilnej*, [w:] R. Hauser, Z. Niewiadomski, A. Wróbel (red.), *System prawa administracyjnego. Tom 2 Konstytucyjne podstawy funkcjonowania administracji publicznej*, C.H. Beck 2012, rozdział VIII
- T. Kuczyński, E. Mazurczak-Jasińska, J. Stelina, *Stosunek służbowy*; [w:] R. Hauser, Z. Niewiadomski, A. Wróbel (red.), *System prawa administracyjnego. Tom 11 Stosunek służbowy*, C.H. Beck 2011
- E. Ura, *Prawo urzędnicze*, Warszawa 2013
- J. Stelina, *Prawo urzędnicze*, Warszawa 2017
- E. Dulská-Plesnarowicz, *Ustawa o pracownikach urzędów państwowych. Komentarz*, Warszawa 2013
- M. Mazuryk, *Ustawa o pracownikach sądów i prokuratury, Komentarz*, Warszawa 2014
- A.. Rycak, *Ustawa o pracownikach samorządowych. Komentarz*, Warszawa 2016
- J. Stelina, *Stosunki osób pełniących funkcje organów państwa*, Warszawa 2016

Literatura uzupełniająca:

T. Górzyńska, *Polskie prawo urzędnicze – kryzys tożsamości?*, Warszawa 2016

H. Izdebski (red.), *Etyka urzędnicza i etyka służby publicznej*, [w:] R. Hauser, Z. Niewiadomski, A. Wróbel (red.), *System prawa administracyjnego. Tom 13*, C.H. Beck 2016

J. Korczak, *Refleksje nad polską służbą cywilną z perspektywy setnej rocznicy uchwalenia ustawy o państwowej służbie cywilnej* [w:] A. Górnicz-Mulcahy, A. Tomanek, M. Lewandowicz-Machnikowska (red.), *Pro opere perfecto gratias agimus. Księga jubileuszowa dedykowana Profesorowi Tadeuszowi Kuczyńskiemu*, Wrocław 2022

J. Korczak, *Koncepcje służby publicznej w polskim prawie urzędniczym* [w:] M. Wierzbowski, J. Piecha, P. Gołaszewski, M. Cherka (red.), *Kryzys, stagnacja, renesans? Prawo administracyjne przyszłości. Księga jubileuszowa Profesora Jacka Jagielskiego*, Warszawa 2021

J. Korczak, *Stulecie polskiego prawa urzędniczego* [w:] J. Korczak (red.), *Sto lat polskiej administracji publicznej*, Acta Universitatis Wratislaviensis „Prawo” CCCXXVII, Wrocław 2019, s. 83-113

J. Korczak, *Status prawny pracowników samorządowych w II i III RP* [w:] J. Korczak (red.), *20 lat samorządu terytorialnego w II i III Rzeczypospolitej*, Kolonia Limited, Wrocław 2010

J. Korczak, *W kwestii potrzeby wyodrębnienia prawa urzędniczego i korpusowego charakteru służby publicznej*, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego” Nr 573, 2009, s.299-308